

Egelund, Niels. 2008. „The Value of International Comparative Studies of Achievement – a Danish Perspective.“ *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice* 15 (3): 245–251.

Článek se zabývá otázkami vhodnosti a validity studie PISA. Zaměřuje se na takové otázky, jako např.: Jsou nezávislost učebních osnov (kurikula) a zaměření na program „Learning for Tomorrow’s World“ proveditelné? Je výběr vzorku studentů na základě věku lepší než výběr vzorku na základě navštěvovaného ročníku? Lze předpokládat, že jsou všechny výstupní proměnné ve studii PISA srovnatelné napříč zeměmi? Jsou škály pro měření výsledku testů robustní a jsou výsledky validní z hlediska síly predikce vztahů? Umožňuje využití víceúrovňových analýz navýšit pravděpodobnost zjišťování kauzálních vztahů? Všechny tyto otázky jsou postupně zodpovězeny, a to konkrétně z pohledu perspektivy Dánska.

Gortazar, Lucas, Katia Herrera-Sosa, Daniel Kutner, Martin Moreno, Amy Gautam. 2014. *How Can Bulgaria Improve Its Education System? An Analysis of PISA 2012 and Past Results*. Washington, DC: World Bank Group.

Studie prostřednictvím dat získaných z mezinárodního šetření PISA 2015 hodnotí stav školství Bulharska a předkládá doporučení, která by měla vést k jeho zlepšení. Primárním zdrojem dat jsou informace získané z šetření PISA 2015. Data jsou interpretována jak v kontextu předchozího šetření PISA, tak napříč zeměmi. Text je rozdělen do čtyř kapitol, ve kterých postupně autoři (1) prezentují výsledky žáků z testů PISA a porovnávají je napříč zeměmi; (2) se autoři snaží identifikovat proměnné mající vliv na výsledky žáků, respektive kvalitu školství; (3) výsledky byly rozloženy na podskupiny a následně porovnány (např. Bulharsko vs. OECD); (4) poslední kapitola obsahuje doporučení ke zlepšení vzdělávacího systému. Analýza prokázala vysokou souvislost mezi socioekonomickým statutem žáka a dosaženým skóre. Velký problém dle autorů představuje nerovnost (týká se hlavně venkovských oblastí a jazykových menšin). Svá doporučení směřují výhradně ke snaze minimalizovat rozdíly mezi těmito skupinami, tzv. „learning for all“.

Greene, Sheila, et al. 2010. *Growing Up In Ireland. National Longitudinal Study of Children. Background And Conceptual Framework*. Dublin: Minister for Children and Youth Affairs.

Článek představuje program „Growing Up In Ireland“ („Vyrůstání v Irsku“) i koncepční rámec a původ tohoto programu.

Hanushek, Eric A., Ludger Woessmann. 2006. „Does Educational Tracking Affect Performance and Inequality? Differences-in-Differences Evidence Across Countries.“ *The Economic Journal* 116 (510): 63–76.

Přestože některé země rozdělují studenty na základě schopností do různých škol ve věku 10 let, jiné země si udržují systém základního vzdělávání všeobecný. Abychom mohli odhadnout dopady takových institucionálních rozdílů ve světle heterogenity jednotlivých zemí, můžeme využít mezinárodní přístup známý jako „differences-in-differences“ (přístup založený na odlišnostech). Identifikaci těchto rozdělovacích efektů autoři provádí za pomoci srovnávání rozdílů ve výstupech mezi prvním a druhým stupněm základního vzdělávání mezi systémy, které tento systém selekce žáků na základě jejich schopností využívají a které nikoli. Šest mezinárodních hodnocení studentů poskytuje autorům celkem osm párových rozdílů pro celkový počet 18 a 26 srovnání mezi zeměmi. Výsledky ukazují, že brzký systém